

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**На засіданні кафедри хірургічної
стоматології та щелепно-лицевої хірургії
протокол від 29.08.2025 № 1**

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ

**з ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ
(дитяче хірургічне відділення)**

Підготовки фахівців другого (магістерського рівня) вищої освіти

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ**

**Другий (магістерський) рівень
Магістр
22 «Охорона здоров'я»
221 «Стоматологія» / ОП Стоматологія 2024
Магістр стоматології
Лікар-стоматолог**

Київ 2025

Розробники робочої навчальної програми (курикулуму):

Тимофєєв Олексій Олександрович - доктор медичних наук, професор, зав.каф. хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Ярифа Марія Олексіївна - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Серга Олена Олександрівна - асистент кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Рецензенти (зовнішній):

Весова Олена Петрівна - доктор медичних наук, професор кафедри щелепно-лицевої хірургії Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

Рецензенти (внутрішній):

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з освітнього компонента Виробнича лікарська практика з дитячої стоматології (дитяче хірургічне відділення) складена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.06.2019 №879 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 221 Стоматологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Стоматологія» (далі ОПП «Стоматологія»).

Анотація

Виробнича лікарська практика з дитячої стоматології (дитяче хірургічне відділення) триває 5 днів в дитячій стоматологічній поліклініці, стоматологічних кабінетах шкіл та дитячих садків в обсязі професійних обов'язків лікаря-гігієніста стоматолога. До роботи з хворими допускаються студенти, які повністю виконали освітню програму за 8 та 9 семестр навчання.

Предмет вивчення	Предметом вивчення освітнього компонента "Виробнича лікарська практика з дитячої стоматології (дитяче хірургічне відділення)" є практичне засвоєння знань з діагностики, лікування, профілактики запальних захворювань, пухлиноподібних утворень та пухлин, травм щелепно-лицевої ділянки в дитячому віці, які потребують хірургічного втручання. Мета вивчення освітнього компонента "Виробнича лікарська практика з дитячої стоматології (дитяче хірургічне відділення)" це практична підготовка майбутніх спеціалістів до кваліфікованого проведення хірургічних маніпуляцій, включаючи видалення тимчасових та постійних зубів, лікування запальних процесів, пухлиноподібних утворень та пухлин, реконструктивні втручання у дітей.
Передумови вивчення (міждисциплінарні зв'язки)	Передумовами для засвоєння освітнього компонента «Виробнича лікарська практика з дитячої стоматології (дитяче хірургічне відділення)» є: - знання з загально-медичних дисциплін; -поглибленні знання дисципліни «Анатомія людини та топографічна анатомія»; - базується на розумінні студентами основних положень і знань з гістології, біології, нормальної фізіології, мікробіології та інтегрується з цими дисциплінами; - знання з фармакології; - формує методологічні основи клінічного мислення; забезпечує можливість проведення патофізіологічного аналізу клінічних ситуацій з метою подальшої діагностики, лікування, профілактики хвороб в дитячому віці.

Мета та цілі	Мета вивчення освітнього компонента "Виробнича лікарська практика з дитячої стоматології (дитяче хірургічне відділення)" це практична підготовка майбутніх спеціалістів до кваліфікованого проведення хірургічних маніпуляцій, включаючи видалення тимчасових та постійних зубів, лікування запальних процесів, пухлиноподібних утворень та пухлин, реконструктивні втручання у дітей. Ціллю вивчення освітнього компонента "Виробнича лікарська практика з дитячої стоматології (дитяче хірургічне відділення)" - є підготовка студентів, які засвоїли питання теорії й практики з цієї дисципліни.
---------------------	--

Результати вивчення освітнього компоненту (далі - РВОК)		
Знання (ЗН)	Код	Назва
	ЗН1	Знати анатомо-фізіологічні особливості розвитку та будови тканин і органів ЩЛД у дітей.
	ЗН2	Знати анатомічну будову щелеп та орієнтири для визначення цільових пунк-тів при проведенні провідникових анестезій у дітей різного віку; знати анестетики, які найбільш часто застосовуються для місцевого знебо-лення тканин ЩЛД у дітей.
	ЗН3	Знати ускладнення під час проведення місцевого знеболювання, вміти їх діа-гностувати та лікувати
	ЗН4	Знати види загального знеболювання та речовини, які використовуються для його проведення.
	ЗН5	Знати визначити показання та протипоказання до загального знебо-лювання в умовах поліклініки та стаціонару.
	ЗН6	Знати визначити показання та протипоказання до видалення постійних та тимчасових зубів
	ЗН7	Знати інструменти для видалення зубів у дітей
	ЗН8	Знати ускладнення під час та після видалення зубів та вміти їх лікувати.

	ЗН9	Знати клінічні ознаки різних форм періодонтитів, вміти встановити діагноз та призначити лікування.
	ЗН10	Знати клінічні ознаки різних форм періоститів, вміти встановити діагноз та призначити лікування.
	ЗН11	Знати визначити показання та протипоказання до видалення постійних та тимчасових зубів.
	ЗН12	Знати клінічні ознаки остеомієлітів різних форм та локалізації, вміти встановити діагноз та призначити лікування.
	ЗН13	Знати можливі ускладнення остеомієлітів та вміти проводити їх профілактику.
	ЗН14	Знати клінічні прояви гострого та хронічного артрити та вторинного деформуючого артрозу СНЩС, вміти встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування.
	ЗН15	Знати клінічні прояви, вміти встановити діагноз, провести диференційну діагностику та призначити лікування одонтогенних кіст щелеп запальною походження від тимчасових та постійних зубів
Вміння (В)	ЗН16	Знати клінічні симптоми та вміти обґрунтувати показання до госпіталізації дітей з фурункулами, карбункулами, лімфаденітами.
	ЗН17	Знати клінічні симптоми, вміти діагностувати абсцеси та флегмони щелепно-лицевої ділянки, провести диференційну діагностику, призначати лікування.
	ЗН18	Знати клінічні прояви ран будь-якої етіології, вміти визначити лікувальну тактику та провести первинну хірургічну обробку ран без дефекту або з дефектом невеликих розмірів.

	ЗН19	Знати клінічні ознаки запальних захворювань ЩЛД у дітей, вміти провести діагностику, диференційну діагностику та призначити лікування хворим із запальними захворюваннями ЩЛД; обґрунтувати вибір знеболювання та лікувальної тактики
	ЗН20	Знати клінічні прояви захворювань СНЩС у дітей, вміти обстежити СНЩС та інтерпретувати дані додаткових методів його до-слідження, вміти встановити діагноз, провести диференцій-ну діагностику та призначити лікування, вміти вправити вивих нижньої щелепи
	ЗН21	Знати класифікацію, клінічні прояви травм ЩЛД будь-якої етіології, вміти визначити лікувальну так-тику та провести первинну хірургічну обробку ран, тимчасову та постійну іммобілізацію щелеп; вміти визначити тактику щодо антирабічної вакцинації при укушених ранах обличчя; вміти визначити тактику щодо протиправцевої вакцинації у випадках травм м'яких тканин обличчя у дітей.
	ЗН22	Знати етіологію, патогенез, класифікацію, клініку, діагностику, диференційну діагностику пухлин та пухлиноподібних захворювань ЩЛД у дітей, вміти провести обстеження, встановити діагноз, призначити та обґрунтувати тактику лікування пухлин та пухлиноподібних утворень ЩЛД
	ЗН23	Знати показання до кровозаміщуючої терапії при проведенні оперативних втручань на м'яких тканинах та щелепах. Вміти визначити групу крові, провести переливання її, проводячи на його ета-пах індивідуальну пробу на сумісність, біологічну пробу
	ЗН24	Знати клінічні ознаки вроджених незрощень верхньої губи та піднебіння, вміти встановити діагноз та обґрунтувати лікувальну тактику; знати особливості перебігу, показання, строки та види хірургічного втручання при коротких вуздечках губ і язика, мілкому присінку і вміти їх лікувати; знати принципи та етапи ортодонтчного лікування дітей з вродженими незрощеннями піднебіння; знати завдання та етапи комплексної реабілітації дітей з вродженими

		незрошеннями губи та піднебіння; знати проблеми вигодовування дітей з незрошеннями та вміти налагодити його.
	ЗН25	Знати основні синдроми в ЩЛД у дітей, які пов'язані з вродженими дефектами та деформаціями тканин ЩЛД, хірургічну тактику лікування.
	В1	Вміти правильно зібрати анамнез та оформити медичну документацію хворих з запальними процесами м'яких тканин та щелеп, травмами щелепно-лицевої ділянки.
	В2	Вміти розшифрувати рентгенограми та поставити попередній діагноз у хворих з запальними процесами і травмами щелеп у дітей.
	В3	Вміти провести проби на переносимість до анестетиків
	В4	Провести аплікаційне знеболювання м'яких тканин у дітей
	В5	Провести інфільтраційне знеболювання тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей.
	В6	Провести провідникове знеболювання нижньої щелепи.
	В7	Провести провідникове знеболювання верхньої щелепи.
	В8	Вміти видаляти тимчасові та постійні зуби у дітей різного віку.
	В9	Вміти розітнути підокісний абсцес з локалізацією на вестибулярній поверхні щелеп та на піднебінні у дітей в тимчасовому, змінному та постійному прикусі.

	B10	Вміти оцінити рентгенограми дітей з різними формами хронічного остеомієліту та встановити діагноз
	B11	Вміти провести диференційну діагностику хронічного остеомієліту з пухлинами та пухлиноподібними утвореннями щелеп за даними рентгенологічного обстеження.
	B12	Вміти обстежити СНЩС та інтерпретувати дані додаткових методів його дослідження.
	B13	Вміти обстежити дитину з запальним процесом щелепно-лицевої ділянки та встановити діагноз.
	B14	Вміти визначити метод та місце лікування дитини в залежності від стадії розвитку запалення м'яких тканин
	B15	Вміти діагностувати гострі та хронічні лімфаденіти, провести диференційну діагностику та визначати лікувальну тактику.
	B16	Вміти провести розтин поверхневого абсцесу невеликих розмірів.
	B17	Вміти обстежити великі слинні залози у дитини.
Практичні навички (ПН)	B18	Вміти визначити тактику щодо антирабічної вакцинації при укушених ранах обличчя.
	B19	Вміти визначити тактику щодо протиправцевої вакцинації у випадках травм м'яких тканин обличчя у дітей.
	B20	Вміти оформити медичну історію хвороби, зробити виписку з історії хвороби.
	B21	Вміти призначити додаткові методи обстеження, які необхідні для встановлення діагнозу (дослідження крові, сечі, мазок-

	відбиток з слизової оболонки, взяття пунктатів, гною, рентгенологічне обстеження тощо).
B22	Вміти виконати місцеве знеболювання нижньої щелепи внутрішньо- та позаротовими методами.
B23	Вміти виконати провідникове знеболювання верхньої щелепи внутрішньо- та позаротовими методами.
B24	Вміти виконати аплікаційне та інфільтраційне знеболювання тканин ЩЛД.
B25	Вміти зробити типове та атипове видалення тимчасових та постійних зубів
B26	Вміти видалити конкремент із переднього відділу протоки слинної залози.
B27	Вміти виконати пункцію доброякісного утворення та направити матеріал на дослідження.
B28	Вміти оформити документи дітям із захворюваннями ЩЛД для отримання соціальної пенсії.
ПН1	Підготувати набір інструментарію для обстеження хірургічного стоматологічного хворого дитячого віку.
ПН2	Підготувати набір інструментів для видалення молочних різців на верхній щелепі.
ПН3	Підготувати набір інструментів для видалення молочних іклів на верхній щелепі.
ПН4	Підготувати набір інструментів для видалення молочних молярів на верхній щелепі.
ПН5	Підготувати набір інструментів для видалення різців на нижній щелепі.
ПН6	Підготувати набір інструментів для видалення молочних іклів на нижній щелепі.
ПН7	Підготувати набір інструментів для видалення дистопованого 8-го зуба на нижній щелепі.
ПН8	Підготувати набір інструментарію для операції розсікання капюшону при перікороніті 38, 48 зубів.

	ПН9	Підготувати набір інструментарію для видалення молочних молярів на нижній щелепі.
	ПН10	Підготувати набір інструментарію для цистектомії.
	ПН11	Підготувати набір інструментарію, необхідного для розсікання тканин при періоститі.
	ПН12	Підготувати набір інструментарію, необхідного при розтині та дренуванні флегмони піднижньощелепного простору.
	ПН13	Підготувати набір інструментарію, необхідного для розтину та дренування флегмони білявушно-жувальної ділянки, крило-щелепного простору, скроневої ділянки.
	ПН14	Підготувати набір інструментарію, необхідного для розтину та дренування абсцесу щелепно-язичного жолобка.
	ПН15	Підготувати набір інструментарію, необхідного при розтині та дренуванні гнійників щелепно-лицевої ділянки при фурункулах.
	ПН16	Підготувати набір інструментарію, необхідного при розтині та дренуванні гнійників щелепно-лицевої ділянки при карбункулах.
	ПН17	Перерахувати та зробити на муляжі м'які пов'язки, які використовуються при пошкодженні м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки.
	ПН18	Виготовити шину із зігненими петлями та визначити показання до її застосування.
	ПН19	Виготовити шину з похилою площиною та визначити показання до її застосування.
	ПН20	Виготовити пращоподібну бинтову пов'язку та визначити показання до її застосування.
	ПН21	Провести типову операцію видалення молочних зубів або їх коренів.

Вклад РВОК до формування загальних та фахових компетентностей відповідно до Освітньої програми (далі – ОП)

Компетентності	Код компетентності	Назва компетентності	РВОК (вказати коди)
Загальні компетентності	ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗН2, ЗН5, В1, В2, В11, В17, В20, В28, ПН1
	ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.	ЗН2, ЗН5, ЗН6, ЗН7, ЗН12, ЗН16, ЗН23, ЗН24, В1, В3, В4, В5, В13, В15, В18, В19, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН7, ПН8

	ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	ЗН3, ЗН4, ЗН22, ЗН24, В2, В10, В20, В28, ПН1
	ЗК8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації..	ЗН3, ЗН13, В14, ПН1
	ЗК9	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗН3, ЗН13, ЗН18, ЗН20, ЗН23, В3, В18, В19, ПН31, ПН32, ПН33, ПН1
	ЗК11	Здатність працювати в команді.	ЗН22,ЗН25,ЗН26, ЗН27, В21, В25, ПН1
Фахові компетентності	СК1	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	ЗН1,ЗН2, ЗН, В2, В9, В10, В12, ПН 21
	СК2	Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.	ЗН2, ЗН3, ЗН5, ЗН6, В1, В2, В3, В7, ПН1, ПН19, ПН20, ПН21.
	СК3	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.	ЗН1, ЗН9, ЗН3, ЗН10, ЗН15, В1, В2, В4, В5, ПН 2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6.
	СК5	Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	ЗН1, В1, В2, В3, В12, В11, В28, ПН20.
	СК6	Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	ЗН1, В9, В10, В12, ПН1.
	СК7	Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.	ЗН4, ЗН5, ЗН6, ЗН7, ЗН 10, В2, В6, В9, В10, ПН1.
	СК8	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	ЗН4, В7, В13, В23, ПН1.

	СК9	Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.	ЗН1, ЗН9, ЗН15, В1, В10, В12, В14, ПН20-21
	СК12	Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології	ЗН15, В9, В10, В12, В21, ПН20, ПН21.
	СК14	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	ЗН1, В1, В9, В10, В12, В28
	СК15	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.	ЗН1, В9, В10, В12
	СК16	Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.	ЗН1, В1, В9, В10, В12
			

Вклад РВОК до програмних результатів навчання (ПРН), визначених у ОП

Код ПРН	Назва ПРН	Перелік синдромів та симптомів; захворювань; станів; невідкладних станів; досліджень; медичних маніпуляцій, вказаних у додатках (списах) до ОП за наявності списків.	РВОК (вказати коди)
ПРН1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).	1. адентія 2. анемія 3. аномалія прикусу 4. асиметрія обличчя 5. атрофія 6. больова дисфункція СНЩС 7. біль у ділянці серця 8. біль у зубах 9. біль у животі 10. біль у м'яких тканинах щелепно-лицьової ділянки 11. біль у кістках обличчя 12. втрата свідомості 13. гіпермобільність суглобової головки СНЩС 14. геморагічний синдром 15. гіперестезія 16. гіперсаливація 17. головний біль 18. гугнявість (відкрита, закрита)	ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК11, СК1-СК3, СК5, СК7, СК12, СК14, СК17

	19. девіація нижньої щелепи деструкція кісткової тканини 20. дефекти коронкової частини зуба 21. деформація кісток лицьового скелета 22. деформація прикусу 23. диспропорція обличчя 24. жовтяниця 25. задуха та асфіксія 26. запальний інфільтрат тканин щелепно лицьової ділянки 27. запаморочення 28. зміна кольору шкірних покривів, слизової оболонки порожнини рота 29. елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота 30. конвергенція (дивергенція) зубів 31. ксеростомія 32. лихоманка 33. лімфаденопатія 34. макроглосія 35. макрохейлія 36. мацерація кутів рота 37. менінгіальний синдром 38. набряковий синдром 39. норицевий хід 40. обмеження відкривання роти 41. парези, паралічі нервів щелепно-лицевої локалізації 42. печія слизової оболонки 43. порушення рухів нижньої щелепи 44. порушення смаку 45. порушення чутливості тканин щелепно лицьової ділянки 46. порушення функцій смоктання, ковтання патологічна рухомість зубів 47. пухлини та пухлиноподібні	
--	--	--

		новоутворення у щелепно-лицьовій ділянці 48. рецесія ясен 49. рухомість відламків кісток лицевого скелету 50. стоншення кортикальної пластинки щелеп 51.«спустошення-наповнення» 52. флюктуація 53. хемоз 54. ціаноз (дифузний та локальний) 55. щілинні дефекти обличчя, синдром I-II зяберної дуги 56. ясенева, пародонтальна, кісткова кишенья	
ПРН2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).	1. аналіз пунктату новоутворень м'яких тканин і кісток 2. гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин 3. аналіз вмісту глюкози у крові 4. вивчення контрольно-діагностичних моделей щелеп 5. вивчення функцій ЗЩД (дихання, ковтання, мовлення, жування та СНЩС) 6. загальний аналіз крові 7. загальний аналіз сечі 8. біохімічний аналіз крові 9. імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях 10. аналіз коагулограми 11. інтерпретація променевої діагностики черепа, зубощелепного апарату, слинних залоз 12. цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату 13. мікробіологічне	ЗК1-ЗК11, СК1, СК2, СК12-СК15, СК17

		дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта.	
ПРНЗ	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).	Список 5 (лабораторні та інструментальні дослідження): 1. аналіз пунктату новоутворень м'яких тканин і кісток 2. гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин 3. аналіз вмісту глюкози у крові 3. вивчення функцій ЗЩД (дихання, ковтання, мовлення, жування та СНЩС) 4. загальний аналіз крові 5. біохімічний аналіз крові 6. імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях 7. аналіз коагулограми 8. інтерпретація променевої діагностики черепа, зубощелепного апарату, слинних залоз 9. цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату 10. мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта 11. функціональна діагностика стану порожнини рота (люмінісцентна, реопародонтографія, стоматоскопія, капіляроскопія, вакуумна проба та ін.). А) Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки: 1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси бб. лімфаденіти 2. неврит трійчастого нерва, лицевого нерва, невралгії	ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК11, СК1, СК2, СК12, СК14, СК17

3. неодонтогенні запальні процеси

4. одонтогенний гайморит

5. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити

6. запальні захворювання слинних залоз

7. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз)

Б) Травми щелепно-лищевої ділянки:

8. травми зубів і кісток лищевого скелету

9. травми м'яких тканин, язика та СОПР

10. вогнепальні поранення та невогнепальні

ушкодження тканин щелепно-лищевої локалізації; черепно-щелепно-лищеві ушкодження

11. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лищевої локалізації; комбінована травма

В) Захворювання скронево нижньощелепного суглоба (СНЩС):

12. артрити, артрозо-артрити, артрози

13. анкілози

14. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи

Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких тканин

щелепно-лищевої локалізації та шиї, кісток лищевого скелету:

15. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення

		14. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких 15. вікові зміни м'яких тканин обличчя та шиї, вертикальна та горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен 16. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї Е) Диспластичні захворювання щелепно лицевої локалізації 17. дистрофічні захворювання тканин пародонта 18. сіалози 19. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї Є) Нейростоматологічні захворювання 20. неврити, невралгії трійчастого нерва	
ПРН4	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).	Список 2.1 1. періодонтит тимчасових та постійних зубів 2. пародонтит 3. пародонтоз 4. травматичні ураження 5. аутоінфекційні хвороби СОПР (гострий афтозний стоматит, герпетичні, виразково-некротичні, кандидозні ураження СОПР) 6. вторинні бактеріальні захворювання (дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея) 7. прояви імунодефіцитних станів на СОПР (СНІД) 8. алергічні ураження 9. альвеоліт 10. перікоронарит	ЗК1-ЗК4, ЗК6, ЗК11, СК1-СК3, СК5-СК7, СК12, СК16, СК17

		11. періостит 12. лімфаденіт 13. травматичні пошкодження м'яких тканин обличчя 14. гострий та звичний вивих нижньої щелепи 15. неускладнені переломи верхньої та нижньої щелепи	
ПРН8	Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	А) Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки: 1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси бб. лімфаденіти 2. неврит трійчастого нерва, лицевого нерва, невралгії 3. неодонтогенні запальні процеси 4. одонтогенний гайморит 5. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити 6. запальні захворювання слинних залоз 7. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз) Б) Травми щелепно-лицевої ділянки: 8. травми зубів і кісток лицевого скелету 9. травми м'яких тканин, язика та СОПР 10. вогнепальні поранення та невогнепальні ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; черепно-щелепно-лицеві ушкодження 11. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; комбінована травма В) Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба	ЗК1-ЗК3 ЗК7-ЗК9 СК1-СК2 СК5-СК7 СК10-СК12

		(СНЩС): 12. артрити, артрозо-артрити, артрози 13. анкілози 14. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету: 15. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення 14. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких 15. вікові зміни м'яких тканин обличчя та шиї, вертикальна та горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен 16. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї Е) Диспластичні захворювання щелепно-лицевої локалізації 17. дистрофічні захворювання тканин пародонта 18. сіалози 19. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї Є) Нейростоматологічні захворювання 20. неврити, невралгії трійчастого нерва	
ПРН9	Визначати характер режиму праці, відпочинку	А) Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки:	ЗК1-ЗК4 ЗК7-ЗК10 ЗК13 СК1 СК6 СК7

	та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси бб. лімфаденіти 2. неврит трійчастого нерва, лицевого нерва, невралгії 3. неодонтогенні запальні процеси 4. одонтогенний гайморит 5. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити 6. запальні захворювання слинних залоз 7. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз) Б) Травми щелепно-лицевої ділянки: 8. травми зубів і кісток лицевого скелету 9. травми м'яких тканин, язика та СОПР 10. вогнепальні поранення та невогнепальні ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; черепно-щелепно-лицеві ушкодження 11. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; комбінована травма В) Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): 12. артрити, артрозо-артрити, артрози 13. анкілози 14. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лицевої	СК9 СК16 СК17
--	--	---	--------------------------

		локалізації та шиї, кісток лицевого скелету: 15. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення 14. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких 15. вікові зміни м'яких тканин обличчя та шиї, вертикальна та горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен 16. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї Е) Диспластичні захворювання щелепно-лицевої локалізації 17. дистрофічні захворювання тканин пародонта 18. сіалози 19. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї Є) Нейростоматологічні захворювання 20. неврити, невралгії трійчастого нерва	
ПРН10	Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	Список 3 Фізіологічні стани та соматичні захворювання, що потребують особливої тактики ведення пацієнта А) Фізіологічні стани: 1. вагітність Б) Хвороби крові та кровотворних органів: 2. анемії 3. гемофілія 4. лейкемії 5. тромбоцитопенічна пурпура В) Серцево-судинні захворювання: 6. артеріальна гіпертензія	ЗК1-ЗК3 ЗК7-ЗК10 СК1 СК6 СК7 СК9 СК17

		7. інфекційний ендокардит 8. вади серця 9. серцева недостатність 10. серцева аритмія 11. наявність кардіостимулятора Г) Психічні порушення: 12. гострий психоз, в т.ч. алкогольний делірій 13. епілепсія Д) Хвороби дихальної системи та середостіння: 14. бронхіальна астма Ж) Патологія ЛОР органів: 15. тонзиліт 16. риніт 17. синусіт 18. викривлення носової перегородки Ж) Хвороби ендокринної системи: 19. цукровий діабет 20. хвороби щитоподібної залози З) Патології скелетно-м'язової системи та сполучної тканини: 21. системні васкуліти (геморагічний васкуліт) 22. ревматоїдний артрит 23. порушення постави Е) Інфекційні і паразитарні хвороби: 24. ВІЛ-інфекція /СНІД 25. вірусні гепатити 26. дифтерія 27. правець 28. сибірка 29. туберкульоз різної локалізації 30. холера 31. чума 32. гонорея 33. сифіліс	
ПРН11	Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами	1. періодонтит тимчасових та постійних зубів 2. пародонтит 3. пародонтоз 4. травматичні ураження	3К1-3К4, 3К10, 3К11, СК1, СК8-СК10, СК16, СК17

	та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).	5. аутоінфекційні хвороби СОПР (гострий афтозний стоматит, герпетичні, виразково-некротичні, кандидозні ураження СОПР) 6. вторинні бактеріальні захворювання (дифтерія, туберкульоз, сифіліс, гонорея) 7. прояви імунодефіцитних станів на СОПР (СНІД) 8. алергічні ураження 9. альвеоліт 10. перікоронарит 11. періостит 12. лімфаденіт 13. травматичні пошкодження м'яких тканин обличчя 14. гострий та звичний вивих нижньої щелепи 15. неускладнені переломи верхньої та нижньої щелепи	
ПРН14	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.		3К1-3К4 3К6-3К10 3К12-3К15 СК1 СК12 СК14 СК15 СК17
ПРН21	Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).	Список 6 (медичні маніпуляції) 1. виконувати штучне дихання 2. виконувати непрямий масаж серця 3. фіксувати язик 4. здійснювати тимчасову зупинку зовнішньої кровотечі 5. промивати шлунок, кишечник 6. проводити транспортну іммобілізацію 7. проводити ін'єкції лікарських речовин (внутрішньом'язове, підшкірне, внутрішньовенне струминне та крапельне введення) 8. вимірювати артеріальний тиск А) Запальні	3К1-3К3 3К9-3К11 СК8-СК11 СК18

захворювання щелепно-лицевої ділянки:

1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси бб. лімфаденіти
2. неврит трійчастого нерва, лицевого нерва, невралгії
3. неодонтогенні запальні процеси
4. одонтогенний гайморит
5. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити
6. запальні захворювання слинних залоз
7. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз)

Б) Травми щелепно-лицевої ділянки:

8. травми зубів і кісток лицевого скелету
9. травми м'яких тканин, язика та СОПР
10. вогнепальні поранення та невогнепальні ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; черепно-щелепно-лицеві ушкодження
11. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; комбінована травма

В) Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС):

12. артрити, артрози
13. анкілози
14. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи

Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких

		тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету: 15. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення 14. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких 15. вікові зміни м'яких тканин обличчя та шиї, вертикальна та горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен 16. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї Е) Диспластичні захворювання щелепно-лицевої локалізації 17. дистрофічні захворювання тканин пародонта 18. сіалози 19. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї Є) Нейростоматологічні захворювання 20. неврити, невралгії трійчастого нерва	
ПРН22	Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 7).	Список 7 1. альвеолотомія 2. вправлення вивиху нижньої щелепи 3. діатермокоагуляція 4. місцеве знеболювання при лікуванні стоматологічних захворювань різними методами (аплікаційне, інфільтраційне, провідникове) 5. зубозберігаючі оперативні втручання при	ЗК1-ЗК3 ЗК9-ЗК11 СК8-СК10 СК18

періодонтитах
 6. зупинка кровотечі після видалення зуба
 кюретаж лунки
 7. кюретаж пародонтальних кишень 8. медикаментозна обробка уражених ділянок слизової оболонки порожнини рота та пародонта
 9. накладання щелепно-лицевих апаратів (репозійних, формуючих, заміщуючих та фіксуючих)
 10. періостотомія
 11. проведення лігатурного зв'язування зубів
 12. розкриття пародонтального абсцесу
 13. розріз та висічення капюшона при перікоронариті
 14. тимчасова іммобілізація при переломах щелеп
 15. типове та атипове видалення тимчасових та постійних зубів
 16. цистотомія
 17. хірургічна обробка ран м'яких тканин обличчя в межах однієї анатомічної ділянки

А) Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки:

1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси бб. лімфаденіти
 2. неврит трійчастого нерва, лицевого нерва, невралгії
 3. неодонтогенні запальні процеси
 4. одонтогенний гайморит
 5. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити

6. запальні
захворювання слинних
залоз

7. специфічні запальні
процеси (туберкульоз,
сифіліс, актиномікоз)

**Б) Травми щелепно-
лищевої ділянки:**

8. травми зубів і кісток
лищевого скелету

9. травми м'яких тканин,
язика та СОПР

10. вогнепальні поранення
та невогнепальні

ушкодження тканин
щелепно-лищевої локалі-
зації; черепно-щелепно-
лищеві ушкодження

11. термічні, хімічні,
електричні та променеві
ушкодження тканин
щелепно-лищевої
локалізації; комбінована
травма

**В) Захворювання скронево
нижньощелепного суглоба
(СНЩС):**

12. артрити, артрозо-
артрити, артрози

13. анкілози

14. дисфункції СНЩС,
вивихи та контрактури
нижньої щелепи

**Г) Пухлини та
пухлиноподібні
утворення СОПР,
слинних залоз, м'яких
тканин
щелепно-лищевої
локалізації та шиї,
кісток лищевого
скелету:**

15. доброякісні пухлини
та пухлиноподібні
утворення

14. передракові
захворювання та злоякісні
пухлини СОПР, слинних
залоз, м'яких

15. вікові зміни м'яких
тканин обличчя та шиї,

		вертикальна та горизонтальна атрофія альвеолярних відростків щелепних кісток, адентії, рецесія ясен 16. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї Е) Диспластичні захворювання щелепно-лицевої локалізації 17. дистрофічні захворювання тканин пародонта 18. сіалози 19. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї Є) Нейростоматологічні захворювання 20. неврити, невралгії трійчастого нерва	
--	--	---	--

Структура робочої навчальної програми практики

Структура освітнього компонента	Кредитів ЄКТС	Кількість годин			
		Всього	Аудиторних		Самостійна робота
			Лекцій	Практичні/лабораторні/семінарські заняття	
Всього	1,5	45			45

Самостійна робота (СР)		
№ п/п	Вид самостійної роботи	Відсоток кількості годин, відведених на СР
1	Теоретична підготовка (опрацювання теоретичного матеріалу, робота з навчальною літературою, методичними рекомендаціями тощо)	20%
2	Опрацювання практичних навичок та підготовка щоденника практики	30%
3	Курація хворих / написання історії хвороби	30%
4	Інтерпретація даних лабораторних та інструментальних методів дослідження	10%
5	Підготовка до підсумкового контролю	10%

Самостійна робота		
№ п/п	Тема заняття	Кількість годин
1	Виявлення факторів ризику основних стоматологічних захворювань залежно від віку, анатомо-фізіологічних особливостей будови щелепно-лицевої ділянки. Стоматологічний інструментарій, рекомендований для виконання хірургічних маніпуляцій у порожнині рота пацієнта дитячого віку. Санітарно-епідемічні вимоги до роботи лікаря - стоматолога.	7
2	Стоматологічний інструментарій, рекомендований для виконання хірургічних маніпуляцій у порожнині рота пацієнта дитячого віку. Санітарно-епідемічні вимоги до роботи лікаря - стоматолога.	7
3	Методи обстеження дітей. Алгоритм стоматологічного обстеження пацієнта дитячого віку з хірургічною стоматологічною патологією. Суб'єктивні і об'єктивні методи діагностики.	7
4	Утруднене прорізування тимчасових та постійних зубів у дітей різного віку. Клінічні особливості та лікувальна тактика.	7
5	Особливості проведення методики периферійного провідникового знеболення нижньої щелепи та верхньої щелеп у дітей.	7
6	Видалення молочних та постійних зубів.	5
7	Хірургічне лікування періоститу, абсцесів і флегмон м'яких тканин у дітей.	5
Всього:		45

Перелік вмінь та практичних навичок

№ з/п	Вміння та практичні навички	Кількість навичок
1	Підготувати набір інструментів для видалення тимчасових різців на верхній щелепі.	1
2	Провести обробку рук і одягти засоби індивідуального захисту.	1
3	Підготувати набір інструментів для видалення тимчасових різців на нижній щелепі.	1
4	Провести провідникову анестезію відповідно до анатомічних особливостей дітей на верхній та нижній щелепі.	1
5	Провести аплікаційне знеболювання м'яких тканин у дітей.	1
6	Провести інфільтраційне знеболювання тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей.	1
7	Підготувати набір інструментів для видалення тимчасових ікол на нижній щелепі.	1

8	Підготувати набір інструментів для видалення тимчасових ікол на верхній щелепі.	1
9	Використати щипці для атравматичного видалення тимчасового зуба.	1
10	Провести хірургічні маніпуляції із урахуванням росту та розвитку зубного ряду (захист зачатків постійних зубів)	1
11	Зупинити кровотечу та провести необхідну обробку лунки.	1
12	Надати рекомендації дитині та її батькам щодо післяопераційного догляду.	1
13	Оформити медичну документацію про проведену маніпуляцію.	1
14	Вміти зробити вибір та підготувати відповідні інструменти для різних хірургічних маніпуляцій у дітей.	1
15	Вміти володіти техніками місцевої анестезії, враховуючи індивідуальні особливості дитини.	1
16	Вміти застосувати атравматичні методи видалення зубів (тимчасових та постійних).	1
17	Вміти контролювати кровотечу з використанням місцевих гемостатичних засобів з урахуванням віку дитини.	1
18	Вміти розітнути підокісний абсцес з локалізацією на вестибулярній поверхні щелеп та на піднебінні у дітей в тимчасовому, змінному та постійному прику-сі.	1
19	Вміти обстежити СНЩС та інтерпретувати дані додаткових методів його до-слідження.	1
20	Вміти провести розтин поверхневого абсцесу невеликих розмірів.	1
21	Вміти обстежити великі слинні залози у дитини.	1

**Список синдромів та симптомів, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. больова дисфункція СНЩС
2. біль у зубах
3. біль у м'яких тканинах щелепно-лицьової ділянки
4. біль у кістках обличчя
5. втрата свідомості
6. гіпермобільність суглобової головки СНЩС
7. гіперестезія
8. гіперсалівація
9. девіація нижньої щелепи деструкція кісткової тканини
10. дефекти коронкової частини зуба
11. деформація кісток лицьового скелета
12. задуха та асфіксія
13. запальний інфільтрат тканин щелепно-лицьової ділянки
14. запаморочення
15. зміна кольору шкірних покривів, слизової оболонки порожнини рота
16. елементи ураження на шкірі та слизовій оболонці порожнини рота
17. лімфаденопатія
18. макрогლოსія
19. макрохейлія
20. мацерація кутів рота
21. норицевий хід
22. обмеження відкривання роту
23. парези, паралічі нервів щелепно-лицьової локалізації
24. печія слизової оболонки
25. порушення рухів нижньої щелепи
26. порушення чутливості тканин щелепно-лицьової ділянки
27. порушення функцій смктання, ковтання патологічна рухомість зубів
28. пухлини та пухлиноподібні новоутворення у щелепно-лицьовій ділянці
29. рецесія ясен
30. рухомість відламків кісток лицьового скелету
31. стоншення кортикальної пластинки щелеп
32. щілинні дефекти обличчя, синдром I-II зяберної дуги

**Список стоматологічних захворювань, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

А) Запальні захворювання щелепно-лицьової ділянки:

1. глибокі та поверхневі флегмони, абсцеси
2. лімфаденіти
3. неврит трійчастого нерва, лицьового нерва, невралгії
4. неодонтогенні запальні процеси
5. одонтогенний гайморит
6. пародонтити, періодонтити, альвеоліти, періостити, остеомієліти; перікоронарити
7. запальні захворювання слинних залоз
8. специфічні запальні процеси (туберкульоз, сифіліс, актиномікоз)

Б) Травми щелепно-лицевої ділянки:

1. травми зубів і кісток лицевого скелету
2. травми м'яких тканин, язика та СОПР
3. вогнепальні поранення та невогнепальні ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; черепно-щелепно-лицеві ушкодження
4. термічні, хімічні, електричні та променеві ушкодження тканин щелепно-лицевої локалізації; комбінована травма

В) Захворювання скроневопіднижньощелепного суглоба (СНЩС):

1. артрити, артрози
2. анкілози
3. дисфункції СНЩС, вивихи та контрактури нижньої щелепи

Г) Пухлини та пухлиноподібні утворення СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету:

1. доброякісні пухлини та пухлиноподібні утворення
2. передракові захворювання та злоякісні пухлини СОПР, слинних залоз, м'яких тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету

Д) Вроджені та набуті дефекти і деформації тканин голови та шиї

1. аномалії розвитку зубів, вроджені деформації щелеп, дефекти та деформації кісток лицевого скелету, поєднані аномалії та деформації мозкового та лицевого скелету і зубо-щелепної системи
2. вроджені дефекти та деформації м'яких тканин голови та шиї
3. набуті дефекти та деформації м'яких тканин щелепно-лицевої локалізації та шиї, кісток лицевого скелету
4. косметичні дефекти та деформації органів і тканин голови та шиї

Е) Диспластичні захворювання щелепнолицевої локалізації

1. дистрофічні захворювання тканин пародонта
2. сіалози
3. диспластичні захворювання м'яких тканин голови та шиї

Є) Нейростоматологічні захворювання

1. неврити, невралгії трійчастого нерва

Список фізіологічних станів та соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта, які опрацьовуються під час практики (згідно зі стандартом вищої освіти)

Б) Хвороби крові та кровотворних органів:

1. анемії
2. гемофілія
3. лейкемії
4. тромбоцитопенічна пурпура

В) Серцево-судинні захворювання:

1. інфекційний ендокардит
2. вади серця

Г) Психічні порушення:

1. епілепсія

Д) Хвороби дихальної системи та середостіння:

1. бронхіальна астма

Е) Патологія ЛОР органів:

1. тонзиліт

2. риніт
3. синусіт

Є) Хвороби ендокринної системи:

1. цукровий діабет
2. хвороби щитоподібної залози

З) Патології скелетно-м'язової системи та сполучної тканини:

1. системні васкуліти (геморагічний васкуліт)
2. ревматоїдний артрит

Ж) Інфекційні і паразитарні хвороби:

1. ВІЛ-інфекція /СНІД
2. вірусні гепатити
3. дифтерія
4. сибірка
5. туберкульоз різної локалізації
6. сифіліс

**Список невідкладних станів, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. асфіксія
2. гостра дихальна недостатність
3. непритомність
4. зовнішня кровотеча
5. колапс
6. набряк гортані
7. набряк Квінке

**Список лабораторних та інструментальних досліджень, які опрацьовуються під
час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. аналіз пунктату новоутворень м'яких тканин і кісток
2. гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів, слинних залоз, слизових оболонок, м'яких тканин
3. аналіз вмісту глюкози у крові
4. вивчення функцій ЗЩД (жування та СНЩС)
5. загальний аналіз крові
6. біохімічний аналіз крові
7. імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях
8. аналіз коагулограми
9. інтерпретація променевої діагностики черепа, зубощелепного апарату, слинних залоз
10. цитологічне дослідження органів та тканин зубощелепного апарату
11. мікробіологічне дослідження ротової рідини, мазків зі СОПР, пародонта

**Список медичних маніпуляцій, які опрацьовуються під час практики
(згідно зі стандартом вищої освіти)**

1. виконувати штучне дихання
2. виконувати непрямий масаж серця
3. фіксувати язик

4. здійснювати тимчасову зупинку зовнішньої кровотечі
5. проводити первинну хірургічну обробку ран
6. проводити транспортну іммобілізацію
7. вимірювати артеріальний тиск

Список стоматологічних маніпуляцій, які опрацьовуються під час практики (згідно зі стандартом вищої освіти)

1. альвеолотомія
2. виготовлення тимчасових шин та шинування при переломах зубів, альвеолярних відростків та щелеп
3. визначення та фіксація центрального співвідношення
4. визначення ознак патологічних видів прикусів
5. вправлення вивиху нижньої щелепи
6. діатермокоагуляція
7. місцеве знеболювання при лікуванні стоматологічних захворювань різними методами (аплікаційне, інфільтраційне, провідникове)
8. зубозберігаючі оперативні втручання при періодонтитах
9. зупинка кровотечі після видалення зуба
10. кюретаж лунки
11. кюретаж пародонтальних кишень
12. медикаментозна обробка уражених ділянок слизової оболонки порожнини рота та пародонта
13. накладання щелепно-лицевих апаратів (репозійних, формуючих, заміщуючих та фіксуючих)
14. періостотомія
15. проведення лігатурного зв'язування зубів
16. проведення фізіологічної сепарації
17. розкриття пародонтального абсцесу
18. розріз та висічення капюшона при перікоронариті
19. тимчасова іммобілізація при переломах щелеп
20. типове та атипове видалення тимчасових та постійних зубів
21. хірургічна обробка ран м'яких тканин обличчя в межах однієї анатомічної ділянки

Методи навчання

Традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні.

Словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція тощо.

Наочні: демонстрація тематичного пацієнта та практичних навичок у місцях проходження практики, демонстрація амбулаторних карток хворих тощо. Обговорення ситуаційних задач, клінічних випадків, амбулаторних карток, карток вакцино-профілактики дітей тощо.

Практичні методи: збір анамнезу, проведення фізикального обстеження хворого, оцінка результатів клінічних обстежень, складання плану обстеження хворих та плану

лікування, диспансерного нагляду. Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження.

Видами навчання виробничої лікарської практики є: практично-орієнтовані навички, універсальні алгоритми проведення СЛР, симуляційні (клінічні) випадки тощо.

На практичних заняттях передбачається:

1. алгоритм обстеження, діагностики та тактики інтерпретації тематичного хворого;
2. демонстрування практичних навичок;
3. відпрацювання удосконаленого алгоритму ситуаційних задач з невідкладної медичної допомоги тематичного пацієнта;
4. аналіз та інтерпретація отриманих анамнестичних, клініко – лабораторних, біохімічних, а також додаткових інструментальних результатів обстежень;
5. виконання медичних маніпуляцій та критерій параметрів симуляційної медичної ситуації.

Перелік питань, вмінь та практичних навичок до підсумкового контролю (заліку)

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Принципи асептики та антисептики в дитячій хірургічній стоматології.
2. Вимоги до дезінфекції та стерилізації дитячих інструментів.
3. Особливості місцевої анестезії у дітей.
4. Вибір препаратів для анестезії з урахуванням віку дитини.
5. Ускладнення після анестезії у дітей.
6. Показання до видалення молочних зубів.
7. Етапи видалення молочного зуба.
8. Особливості видалення ретендованих тимчасових зубів.
9. Техніка видалення тимчасового зуба без ушкодження зачатка постійного зуба.
10. Профілактика альвеоліту у дітей.
11. Лікування альвеоліту у дитини.
12. Причини запальних процесів у молочних зубах.
13. Особливості лікування одонтогенних абсцесів у дітей.
14. Методи дренивання гнійників у дитячій стоматології.
15. Класифікація новоутворень у дітей.
16. Видалення епулісів у дітей.
17. Пластика вуздечки язика у дітей.
18. Показання до пластики вуздечки губ у дітей.
19. Особливості роботи з дитиною під час проведення хірургічних маніпуляцій.
20. Рекомендації для батьків після хірургічних втручань.
21. Лікування травм молочних зубів.
22. Тимчасова іммобілізація щелеп при травмах у дітей.
23. Класифікація дитячих одонтогенних кіст.
24. Хірургічні методи лікування периоститів у дітей.
25. Надання екстреної допомоги при кровотечі у дитини.
26. Симптоми та лікування тризму у дітей.
27. Алгоритм дій при анафілактичному шоку у дитини.
28. Методи заспокоєння дитини перед операцією.
29. Роль профілактики в дитячій хірургічній стоматології.
30. Ведення документації у дитячій стоматологічній практиці.

Перелік вмінь та практичних навичок до підсумкового контролю

1. Підготувати набір інструментів для видалення тимчасових різців на верхній щелепі.
2. Провести обробку рук і одягти засоби індивідуального захисту.
3. Підготувати набір інструментів для видалення тимчасових різців на нижній щелепі.
4. Провести провідникову анестезію відповідно до анатомічних особливостей дітей на верхній та нижній щелепі.
5. Провести аплікаційне знеболювання м'яких тканин у дітей.
6. Провести інфільтраційне знеболювання тканин щелепно-лищевої ділянки у дітей.
7. Підготувати набір інструментів для видалення тимчасових ікол на нижній щелепі.
8. Підготувати набір інструментів для видалення тимчасових ікол на верхній щелепі.
9. Використати щипці для атравматичного видалення тимчасового зуба.
10. Провести хірургічні маніпуляції із урахуванням росту та розвитку зубного ряду (захист зачатків постійних зубів)
11. Зупинити кровотечу та провести необхідну обробку лунки.
12. Надати рекомендації дитині та її батькам щодо післяопераційного догляду.
13. Оформити медичну документацію про проведену маніпуляцію.
14. Вміти зробити вибір та підготувати відповідні інструменти для різних хірургічних маніпуляцій у дітей.
15. Вміти володіти техніками місцевої анестезії, враховуючи індивідуальні особливості дитини.
16. Вміти застосовувати атравматичні методи видалення зубів (тимчасових та постійних).
17. Вміти контролювати кровотечу з використанням місцевих гемостатичних засобів з урахуванням віку дитини.
18. Вміти розітнути підокісний абсцес з локалізацією на вестибулярній поверхні щелеп та на піднебінні у дітей в тимчасовому, змінному та постійному прику-сі.
19. Вміти обстежити СНЩС та інтерпретувати дані додаткових методів його до-слідження.
20. Вміти провести розтин поверхневого абсцесу невеликих розмірів.
21. Вміти обстежити великі слинні залози у дитини.

Система оцінювання

Підсумковий контроль (Залік)

Виробнича лікарська практика завершується Заліком. Оцінка за виробничу лікарську практику є сумарною оцінкою, що складається з чотирьох частин:

- введення щоденника практики;
- оцінювання рівня теоретичної підготовки (співбесіда з викладачем) (як правило три запитання);
- оцінювання рівня практичної підготовки (демонстрація навиків на манекені/муляжі/реальному пацієнті) (як правило три навички);

До теоретичної та практичної частини заліку допускаються здобувачі освіти, які не мають пропущених або відпрацювали всі пропущені дні практики та мають підписаний щоденник практики.

Щоденник є основним документом проходження здобувачем освіти виробничої лікарської практики. Студенти зобов'язані за період практики кожен день записувати у щоденник все, що зроблено під час проходження практики. Записи в щоденнику завіряє керівник практики від бази практики та керівник практики від Університету. У щоденника розміщується цифровий звіт про виконані за час практики навички. У щоденнику проставляється підпис керівника практики від Університету, підпис керівника закладу охорони здоров'я та печатка закладу охорони здоров'я.

Регламент проведення та критерії оцінювання Заліку

№ п/п	Складова (вид роботи)	Дескриптор	Балів	Всього
1	введення щоденнику практики	Щоденник повністю заповнений відповідно до вимог. Матеріал викладений структуровано.	20	20
		Інформація вказана у щоденнику має неточності.	10	10
		Інформація вказана у щоденнику має значні неточності.	0	0
2	оцінювання рівня теоретичної підготовки (співбесіда з викладачем)	Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом і термінологією. Правильно та змістовно висловлює свої думки, дає вичерпні точні відповіді на поставлені запитання	10	30
		Здобувач освіти має ґрунтовні знання, але допускає неточності, окремі помилки у формулюванні відповідей. Не може викласти думку, але на запитання з підказками відповідає правильно.	5	15
		Здобувач освіти має прогалини в знаннях. Замість чіткого змістовного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Не наводить приклади.	0	0
3	оцінювання рівня практичної підготовки (демонстрація навиків на стандартизованому пацієнтів/манекені/муляжі/реальному пацієнті)	Здобувач освіти правильно виконав практичну навичку відповідно до алгоритму	30	90
		Здобувач освіти під час виконання практичної навички допускає неточності	15	45
		Здобувач освіти під час виконання практичної навички допускає значні та критичні помилки.	0	0
4	Тести	Здобувач освіти надав 100% вірних відповідей	20	60
		Під час виконання тестів здобувач освіти надав мінімум 80% вірних відповідей	10	30
		Здобувач освіти надав менше 80% вірних відповідей	0	0

У відомості обліку успішності проставляються набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною шкалою та оцінка в системі ECTS, загальна кількість годин за практику. А, В, С, D, Е виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих днів практик. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за практику за шкалою ECTS. В відомість викладач вносить оцінку у день складання заліку.

Fx* - виставляється здобувачу освіти якщо:

- кількість «нб» (з неповажної причини) НЕ перевищує 50% від загальної кількості годин практики;
- Якщо здобувач освіти під час Заліку не набрав 120 балів.

F** - виставляється здобувачу освіти якщо:

- кількість «нб» (з неповажної причини) 50% та більше від загальної кількості годин практики;
- якщо здобувач освіти тричі не склав підсумковий контроль.

Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.

Система оцінювання / Grading system

Бали за шкалою Університету / University grading scale	Оцінка ECTS / ECTS grade	Дескриптор / Descriptor	Зарахування кредитів / Awarding of credits
180 - 200	A	Відмінно / Excellent	Зараховано / Passed
170 - 179	B	Дуже добре / Very Good	
160 - 169	C	Добре / Good	
141 - 159	D	Задовільно / Satisfactory	
120 - 140	E	Достатньо / Sufficiently	
100 - 119	Fx	Незадовільно - з можливістю повторного складання підсумкового контролю / Unsatisfactory with possible re-passing of final assessment	Не зараховано / Failed
1 - 99	F	Незадовільно - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Unsatisfactory with the mandatory repeated study of discipline	

Методичне забезпечення

1	Питання до заліку, тестові завдання, список практичних навичок, фантоми, стоматологічної інструментальні (оглядовий набір, елеватори, пінцети, щипці для видалення зубів, кюретажна ложка, шпатель, перев'язочний матеріал, карпульний шприц, карпули з анестетиком)
2	Накази МОЗ України
3	Навчально-методичні посібники та підручники відповідно до списку рекомендованої літератури.

Інформаційні ресурси

Основна література	Тимофеев О.О. "Щелепно-лицева хірургія" – Київ, 3-є видання "Медицина", 2021.
	Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку. Людмила Яковенко, Ірина Чехова, - Київ, 2 видання
Допоміжна література	"Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery: textbook / L.V. Kharkov, L.M. Yakovenko, N.V. Kiselyova. — 2nd edition" 2020 p.
Інформаційні ресурси	Журнал присвячений хірургічній стоматології та щелепно - лицевій хірургії: Journal of Diagnostics and Treatment of Oral and Maxillofacial Pathology https://dtjournal.org/
Зразок щоденника та характеристики	https://docs.google.com/document/d/1vHZSUa3deeY8W2l7PU3bMhoiyP1-QhrZjps1oP8QILs/edit?tab=t.0

